

KURIER WILEŃSKI

Rok VIII.

NIEZALEŻNY ORGAN DEMOKRATYCZNY

Nr. 38 (1980)

Budżet i konstytucja.

Sejm w szybkim tempie wypełnił jedno ze swoich głównych zadań: budżet państwowy na rok 1931-32 został w 3-cim czytaniu uchwalony. Dla ścisłości należy dodać, że uchwalony został wyłącznie głosami klubu B. B. W. R. Cała opozycja polska i wszystkie kluby niepolskie głosowały bez wyjątku przeciw budżetowi.

Wygląda ona napozór bardzo groźnie — ta demonstracja ongiś licznych i wpływowych dziś zredukowanych do niewidzialnej roli chronicznej opozycji klubów. Jeżeli się jednak weźmie pod uwagę historię rozwoju stosunków polityczno-partyjnych w Polsce w ciągu ubiegłych 5-ciu lat, to wszystko to przestaje być groźnym, a nawet nie jest zupełnie dziwnym. Opozycja polska jest opozycją werbalną. W poprzednim Sejmie detasowała z pośród siebie tyle głosów za budżetem, ile było potrzeba, aby ten budżet został uchwalony — klub B. B. W. R. wówczas nie wystarczał. Dzisiaj opozycja spokojnie głosi zwartą masę przeciwników budżetowi, będąc pewną, że on i bez niej zostanie uchwalony. W ten sposób jest uratowany honor opozycji, a państwo ma swój budżet. Inaczej mówiąc — i wilk syty i koza cała.

Zarzutów wytaczanych przez mówców opozycyjnych przeciw budżetowi, złożonemu przez rząd, nie będziemy tu szczegółowo rozstrząsać, bo nie to nikomu nie pomoże. Warto wspomnieć tylko o jednym — nierealności budżetu. Znaczący to, że jest on za wysoki w stosunku do obecnej sytuacji gospodarczej. Zestawienie dochodów i wydatków w styczniu wykazało rzeczywiste po raz pierwszy od wielu lat około 11 milionów niedoboru. Ale ktoś może przewidzieć jak się sytuacja gospodarcza będzie rozwijała w dalszych miesiącach? Budżet obecnie uchwalony dotyczy jednak okresu od kwietnia 1931 do kwietnia 1932 r. Obcięcie wysokości budżetu nie należy do zadań łatwych, a opozycja chyba nie posiada szerszej min. Matuszewskiego o lekkomyślność w układaniu pozycji budżetowych. Silne obcięcie wydatków pociąga za sobą albo zahamowanie działalności niektórych agend publicznych, albo też inne rozmaitego rodzaju zamieszanie w funkcjonowaniu istniejącego już aparatu państwowego. Wszystkie realne poprawki opozycji do budżetu miały charakter raczej przesunąć, nie obniżać natomiast poważnie globalnej sumy. Opozycja traktowała budżet min. Matuszewskiego pod kątem politycznym i zwalczała go zasadniczo. Wszystkie inne racje i wnioski — to preteksty lub demonstracje.

Być może, budżet okaże się zbyt wysoki. Wiemy jednak, że t. zw. kompresję wydatków można robić i w toku wykonaniu budżetu. Środkami ostępczym jest upoważnienie udzielone rządowi co do obniżenia o 15% poborów pracowników państwowych. Czy rząd zużytkuje to upoważnienie od dnia 1 kwietnia, czy później, czy też nie zużytkuje go wcale — będzie to zależało od dalszego rozwoju sytuacji gospodarczej. Być może, ogólna niżka cen uczyni ten zasadniczo niepożądany środek mniej bolesnym dla sfery zainteresowanych.

Niezwykle ciężki i przewlekły kryzys ekonomiczny na całym niemal świecie poderwał równowagę budżetową najpotężniejszych państw. Deficytowość swoich budżetów będą one musiały zwalczać środkami nadzwyczajnymi i pod tym względem Polska nie jest w żadnym razie w gorszym od nich położeniu. Mając zaufanie do wielkiego poczucia odpowiedzialności za państwo, cechującego rządy pomagające, znając ich niezależność od wpływów ubocznych i partykularnych w administrowaniu skarbem państwa, możemy ze spokojem przejść do porządku dziennego nad zabarwionymi walką polityczną lamentami opozycji.

Za kilka dni upłynie 15-todniowy termin od chwili złożenia w Sejmie przez Klub B. B. W. R. projektu nowej konstytucji. Jest możliwe, iż jeszcze w toku sesji budżetowej stanie się o przedmiocie obrad. Nie posiadamy dotąd żadnych informacji co do procedury jaka zostanie w tych obradach zastosowana. Jakkolwiekby, warunki w których ta sprawa toczy się będzie wyglądała w sposób następujący:

Dla uchwalenia nowej konstytucji Blok Bezp. niezbędnej większości w Sejmie nie posiada (2/3 głosów przy obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów). Trudno przypuścić, aby nieobecność w chwili decydującej pewnej ilości posłów opozycji wyrównała tę różnicę na korzyść Bloku. Pozyskanie dla wniesionego projektu jakiejś części opozycji — choćby pod warunkiem większych w nim zmian — jest dzisiaj mało prawdopodobne. To też zdaje się, że klub B. B. W. R. na szybkie tempo prac nad konstytucją bynajmniej nie liczy i swój stary projekt wnosi jakby dla zagajenia dyskusji, dla wyjaśnienia stosunku sił i napięcia oporu opozycji.

Jak słychać, projekt ten jest dla samego klubu, który go wnosi, projektem do dyskusji. Ta jego elastyczność w pierwszym stadium obrad może być zaletą. Jednakże kiedyś przyjdzie moment decydujący: Klub B. B. będzie musiał stanąć twarzą do jakichś ostatecznych tekstów. Być może, będzie to tekst, przeciwko któremu centrum opozycyjnemu zabraknie argumentów. Sądźmy jednak, że to nie pomoże, jeżeli będzie istniało dzisiaj podrażnienie. Nieraz jest ono w walce politycznej nie do uniknięcia, ale rzeczą zwyczajną jest nie dopuścić do tego, aby weszło ono w stan chroniczny. Zwycięski klub Bezp. Bloku, rozporządzający tak znakomitą większością może z łatwością okazać pewną wyrozumiałość i zimną krew w stosunku do niektórych klubów opozycyjnych, w których naturze nie leży utrzymywanie gorącej atmosfery. Zapalczywość poszczególnych jednostek nie zawsze idzie w parze z taktycznymi wymogami klubu B. B.

Należy przypuszczać, że debata konstytucyjna rozpocznie się w atmosferze chłodniejszej niż budżetowa, leży to bowiem w interesie obozu który posiada większość w parlamencie. Pomimo że zainteresowanie reformą konstytucji znacznie w ostatnich czasach osłabło, nie przestała przecież ta sprawa stanowić oś zagadnień wewnętrznych w państwie.

Min. Składkowski w wojew. nowogródzkim.

Tel. od wł. kor. z Warszawy.

Min. spraw wewn. gen. Składkowski, wyjechał na kilkudniową inspekcję do województwa nowogródzkiego.

Nowy zastępca naczelnika wydziału prasowego M. S. Z.

Dowiadujemy się, że na miejsce p. Drymmera, mianowanego naczelnikiem wydziału prasowego M. S. Z. stanowisko po nim opróżnione — zastępcę naczelnika wydziału prasowego i propagandy — objął m. p. Jan Starchewski, dotychczasowy zastępca wydziału południowego.

W Sejmie pusto.

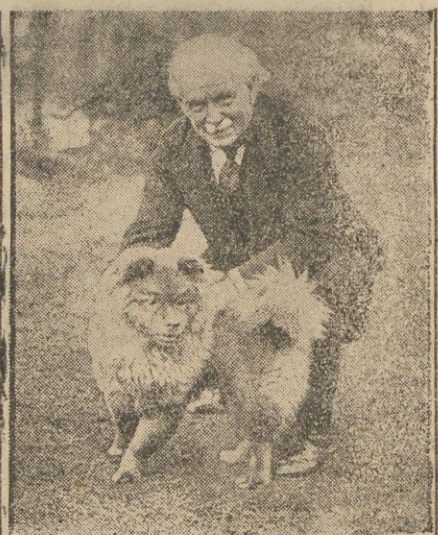
Tel. od wł. kor. z Warszawy.

Od trzech dni od chwili uchwalenia przez Sejm budżetu w gmachu na ul. Wiejskiej zapanował zupełny spokój. Po wyczerpanej pracy nastąpił zasłużony odpoczynek. Dopiero jutro zbiera się komisja spraw zagranicznych Sejmu celem omówienia aktualnej sytuacji międzynarodowej.

Przymusowe lądowanie trzech samolotów.

TARNOPOL 16. II. Pat. — Dnia 15 b. m. trzy samoloty 6 pułku lotniczego we Lwowie z powodu mgły zmuszone były lądować na terenie gmin: Strychów, Wirzów, Busze. Jeden z samolotów uległ rozbiłowi. Żołęga odniosła silną kontuzję. Obu rannych oficerów odwieziono do Lwowa.

Lloyd George

w wolnych chwilach poświęca się hodowli psów.

Skazany mjr. Kubala nie apeluje.

Tel. od wł. kor. z Warszawy.

Skazany wyrokiem Sądu Okręgowego Wojskowego mjr. Kubala, pozostaje w dalszym ciągu na wolności i chociaż wczoraj w godzinach pp. upłynął termin do złożenia sprzeciwu przeciw wyrokowi mjr. Kubala dotąd apelacji nie złożył.

Układy polsko-niemieckie.

WARSZAWA, 16. II. (Pat.) W dn. 16 lutego nastąpiła w Warszawie wymiana dokumentów ratyfikacyjnych: 1) polsko-niemieckiego układu waloracyjnego, podpisanego w Berlinie dnia 5 lipca 1928 r.; 2) polsko-niemieckiego układu w sprawie kas oszczędności, podpisanego w Berlinie dnia 14 grudnia 1928 r. oraz 3) polsko-niemieckiego układu w sprawie uregulowania stosunków prawnych niemieckiego zakładu listów zastawnych w Poznaniu, podpisanego w Berlinie 14 grudnia 1928 r. Powyższej wymiany dokonał ze strony polskiej p. August Zaleski, minister spraw zagranicznych, ze strony niemieckiej — p. Emil von Rintelen, chargé d'affaires ad interim Rzeszy Niemieckiej w Warszawie.

Międzynarodowy bank kredytu rolnego.

GENEWA, (Pat.) Delegacja powołana przez komitet finansowy do opracowania szczegółowego planu międzynarodowego Banku Kredytu Rolnego, jak już donosiliśmy, doszła do wniosku, iż w zasadzie stworzenie takiego banku jest możliwe. Stałby się on pośrednikiem między rolnictwem środkowej i wschodniej Europy, a rynkami finansowymi. Według informacji agencji Havasa, projekt statutu banku przewiduje zakładowy kapitał w wysokości 5 milj. dolarów w złocie oraz rezerwy, która wyniosłaby także sumę. Całkowity kapitał miałby wynosić 50 milj. dolarów w złocie. Siedzibą banku byłaby prawdopodobnie Genua.

Rozpoczęcie obrad komitetu studiów ekonomicznych.

BUKARESZT 16. II. Pat. — W dniu 16 b. m. rozpoczęły się obrady pierwszej sesji stałego komitetu studiów ekonomicznych państw Europy Środkowej i Wschodniej. W obradach biorą udział przedstawiciele Bułgarii, Węgier, Lotwy, Polski, Rumunii, Czechosłowacji i Jugosławii. Na porządku dziennym znajduje się między innymi sprawa wspólnego stanowiska na konferencji zbożowej, mającej się odbyć w Rzymie 26 marca oraz na konferencji paryskiej w dniu 23 marca krajów eksportujących i importujących zboże. Dalej sprawa przywilejowanego traktowania państw, wreszcie kwestja miejsca i terminu najbliższej konferencji państw rolniczych.

Porwanie.

WIEDEŃ 16. II. Pat. — Prasa donosi z Sofii: Dziennik „Zora“ dowiaduje się, że Krystof, członek centralnego komitetu organizacji macedońskiej grupy Protogowa, porwany został przez zwolenników Michalkowa. Zamierzają oni zatrzymać go, jako zakładnika, aby ułatwić w ten sposób pogodzenie się obu wrogich obozów.

Gwałtowne burze.

WIEDEŃ 16. II. Pat. — Wedle wiadomości nadeszłych z Białogrodu, szalała w Białogrodzie i okolicy niezwykle silna burza. Ruch na Sawie i Dunaju był bardzo udurowiony. Ubiegłej nocy zerwały się z kotwicy pod Zemunem trzy holowniki, należące do czechosłowackiego towarzystwa okrętowego i wypłynęły na otwartą rzekę. W ciągu nocy uładowano bezskutecznie zatrzymać je. Próby te powiodły się dopiero nad ranem. Załogę holowników uratowano.

WIEDEŃ 16. II. Pat. — Ruch kolejowy na terytorium Austrii odbywa się już normalnie, natomiast utrudniony jest na linjach granicznych z Węgrami i Jugosławią. Z powodu zawilej śnieżnej pogody pociągów, idących z Konstantynopola, spóźnił się o 5 godzin, utknął w śniegu na terytorium Węgier. Pociągi pociągowe na kolei południowej przychodziły również z bardzo znacznym opóźnieniem.

Wyrok w sprawie Jagodzińskiego i tow.

Trzej skazani na 1 rok więzienia, reszta — uniewinnieni.

Tel. od wł. kor. z Warszawy.

Proces w sprawie Jagodzińskiego i towarzyszy, oskarżonych o przygotowywanie zamachu na Marszałka Piłsudskiego, został dziś zakończony. O godz. 1-ej sąd ogłosił wyrok i jego motyw.

Do gmachu sądu przybyły tłumy publiczności. Cały gmach otawiony był policją, przepuszczano jedynie do sali sądowych, członków palestry, świadków i dziennikarzy. Pod sąd przewiezieni zostali do gmachu sądu przed godz. 1 w karetce więziennej. O godz. 1 m. 20 wprowadzono ich na salę. W parę chwil potem wszedł komplet sędziowski i przystąpiono do odczytywania wyroku, mocą którego zostali uniewinnieni wszyscy oskarżeni z zarzutu należenia do organizacji, która postawiła sobie za zadanie obalenie obecnego ustroju, drogą rewolucji, natomiast uznano P. Jagodzińskiego, Trochimowicza i Józefa Białkowskiego winnymi udziału w zrze-

zeniu mającym na celu dokonanie zamachu na osobie urzędowej, którą wskazał Jagodziński. Zrzeszenie to nie ujawniło żadnej działalności, prócz stworzenia zrzeszenia i wypróbowania jego członków, którzy trwali w tym występku zamiarze od chwili przystąpienia do piątki aż do momentu aresztowania. Trochimowicz i Białkowski subiektywnie byli przekonani, że przygotowują zamach.

Byli poseł Dziegielewski i Franciszek Markowski zostali całkowicie uniewinnieni. Natomiast Sąd Okręgowy skazał na jeden rok więzienia: Jagodzińskiego, Trochimowicza i Białkowskiego.

Sąd na wniosek obrońców postanowił uchwalić wobec skazanych do tymczasowe środki zapobiegawcze i zwolnić ich za kaucją po tysiąc złotych. Dziegielewski i Markowski wobec uniewinnienia zostali natychmiast wypuszczeni na wolność.

Nowy poseł Rzpłitej w Berlinie p. dr. A. Wysocki.

W dniu 12 b. m. nowy poseł Rzpłitej Polskiej w Berlinie p. dr. A. Wysocki był przyjęty na audjencji przez Prezydenta Rzeszy Niemieckiej von Hindenburga.

Wypadki w Małopolsce Wsch.

na zjeździe komisji międzyn. unji tow. przyj. L. N.

BRUKSELA 16. II. Pat. — Odbywa się tu zjazd komisji międzynarodowej unji towarzyszy przyjął Ligi Narodów, na który z ramienia federacji polskiej przybyli sen. Loewenherz i pos. Stanisław Stroński.

W myśl przyrzeczenia, złożonego na poprzedniej sesji przez delegację polską oraz w myśl wniosku delegata ukraińskiego Smal-Stockiego p. p. Loewenherz i Stroński przedstawili dokładnie wypadki, zaszłe w związku z aktami sabotażu w Małopolsce Wschodniej. Delegacja polska sprzeciwiała się wysuniętemu w dyskusji nad tą sprawą wnioskowi, aby unja-

zwróciła się do Rady Ligi Narodów o wyznaczenie międzynarodowej komisji dla zbadania zajść w Małopolsce Wschodniej. Wniosek ten został wycofany.

Następnie przyjęto jednogłośnie wniosek, wyrażający pragnienie aby doszło do pojednania, pomiędzy narodami zamieszkującymi Małopolskę wschodnią. Wybrano podkomisję, w skład której weszli p. p. Boecker, Bosse, Stroński i Szulgin. Ma ona przedstawić na przyszłym zjeździe sprawozdanie, omawiające sposoby, któreby ułatwiły osiągnięcie takiego pojednania

Socjaliści belgijscy przeciw traktatowi wersalskiemu.

Tel. od wł. kor. z Warszawy.

Z Paryża donosi A. T. E.: przywódca belgijskich socjalistów i b. premier Belgii Vandervelde ogłosił wczoraj w prasie socjalistycznej artykuł w którym oświadczył, że socjaliści belgijscy nigdy nie pochwaliły polityki, rzucającej wyłączną odpowiedzialność za wybuch wojny na Niemcy, co w rezultacie spowodowało ustalenie astrono-

micznych cyfr reparacyjnych. Belgijscy socjal. uważają za niesprawiedliwe, iż traktat wersalski, bezpodstawnie powiększył terytorium polskie. Wreszcie oficjalnie byli przedstawiciele Belgii odważyli się na twierdzenie że plebiscyt zarządzony w okręgach Eupen i Malmedy, oddał Belgii czysto niemieckie terytorium.

Nowy prezydent Finlandji.

HELSINGFORS, 16. II. (Pat.) W dniu 16 b. m. odbyły się wybory prezydenta republiki. Na prezydenta wybrany został Svinhuud 151 głosami. Prof. Stahlberg otrzymał 149 głosów.

Przebieg głosowania.

HELSINGFORS 16. II. Pat. — Prezydent republiki Svinhuud wybrany został głosami unijonistów, partii chłopskiej oraz agrariuszy prawicowych i centrowych. W pierwszym głosowaniu Tanner, kandydat socjal-demokratów, otrzymał 90 głosów i Svinhuud 88, Kallio — 64 głosy i Stahlberg — 58. W drugim głosowaniu Stahlberg otrzymał 149, Svinhuud — 98 i Kallio — 53.

W trzecim głosowaniu Svinhuud, jak wiadomo, otrzymał 151 głosów. Stahlberg — 149. W pierwszym głosowaniu socjaliści oddali swe głosy za kandydaturą Tannera, w następnych, wobec nieuzyskania przez Tannera absolutnej większości, przestawali za kandydaturą Stahlberga. Głosowanie odbyło się w zupełnym spokoju.

Pożar w wytwórni torped.

TULON 16. II. Pat. — W wytwórni torped tutejszego arsenału wybuchł pożar, który objął także składy, należące do stacji lot-

dzi podwodnych. Ogień zniszczył zupełnie wielki hangar, zawierający dużą ilość materiałów i cenne narzędzia.

Miss Europa,

którą została b. miss Francja.

WIADOMOŚCI Z KOWNA

PREZYDENT REPUBLIKI DAROWAŁ KARĘ PRAL. OLSZAUSKASOWI.

Były prezydent Olszauskas, skazany za zabójstwo Uscinowskiej, ponownie złożył podanie na ręce prezydenta, prosząc o darowanie mu kary. Prezydent skorzystał z przysługującego mu prawa i darował karę pod warunkiem, iż Olszauskas natychmiast po zwolnieniu opuści granice państwa litewskiego.

Z Rosji sowieckiej.

Przygotowania do obchodu 13-lecia armii czerwonej.

MOSKWA, 16. II. (Pat.) Czynnione są przygotowania do świętowania 13ej rocznicy utworzenia armii czerwonej. W związku z tą uroczystością ma być przeprowadzona zarówno w miastach jak i na wsi kampania propagandowa za wzmocnieniem sił wojskowych Sowietów nie tylko pod względem ilości ale i jakości. Czerwona armia ma zyskać nowe oddziały zmotoryzowane i wyposażone w najnowsze środki techniczne.

Duchowni prawosławni szerzą agitację przeciwsowiecką.

RYGA, 16. II. (ATE) „Bezbożnik“ donosi o wzmożeniu się propagandy przeciwsowieckiej szerzonej przez duchowieństwo, oraz starsów wiekowych, którzy chodząc od wsi do wsi zwołują wiece, na których odczytują ewangelie. Na Ukrainie rozpowszechniono specjalną modlitwę, krótką błagą Boga, aby zniszczył komunę rolną i ukarał komunistów. W szerzonych wśród ludności wiejskiej odezwach religijnych, ludność wyzywana jest do bojkotowania władzy sowieckiej i komun rolnych, gdyż nauka Chrystusa nie przewidywała tworzenia gospodarki komunistycznej. Pod wpływem tej agitacji w kilku wieśiach na Ukrainie podczas ostatnich wyborów do sowietów, wybrano duchownych, oraz członków rad cerkiewnych. W okręgu Połtawskim na przewodniczącą sowietu wybrano duchownego prawosławnego. Władze unieważniły wybory w tych wypadkach.

Giełda warszawska z dn. 16. II. b. r.

WALUTY I DEWIZY:

Dolary	8,91—8,93—8,99
Belgijskie	124,33—124,64—124,02
Białogrod.	15,72—15,76—15,68
Holandia	358,15—359,05—357,25
London	4,35—4,36—4,34
Nowy York	8,918—8,938—8,908
Nowy York kable	8,927—8,947—8,907
Stokholm	238,67—239,27—238,07
Paryż	34,98—35,07—34,89
Stokholm	238,34—239,46—238,26
Szwajcaria	1,2,17—1,2,16—1,17,14
Wiedeń	125,40—125,71—125,09
Berlin w obr. pryw.	212,09

PAPIERY PROCENTOWE:

3% budowlana	50,00
4% pożyczka inwestyc.	96,00
5% Konwersyjna	9,60
6% dolarowa	70,00—70,50
7% Stabilizacyjna	81,25
10% Kolejowa	103,00
8% L. Z. H. G. K. i B. R., obl. B. G. K.	94,00
Te same 7%	83,25
4 1/2% ziemskie	92,00
8% ziemskie dolarowe	72,00—72,55
10% Radomia	75,00
10% Siedlec	74,40—73,75

A K C J E:

Bank Polski	151,25
Cukier	31,00
Lipów	21,50

Popierajcie Ligę Morską i Rzeczną!!

Twórcza praca i szkodliwa demagogia

(Wywiad z p. posłem Tadeuszem Hołową)

Prezes Klubu Sejmowego B. B. p. posł Tadeusz Hołowa udzielił prasie warszawskiej wywiadu, który ze względu na doniosłość sprawy poruszanych poniżej zamieszczamy.

— Czy Pan Prezes jest zadowolony z przebiegu i wyniku obrad budżetowych w Sejmie?

— Nawet bardzo. Mam wrażenie, że debiut Klubu Bloku Bezpartyjnego w charakterze większości sejmowej wypadł bardzo dodatnio. Sądze, że każdy przyniósł, że praca nad budżetem, której cały ciężar spadł wyłącznie na barki posłów z Bloku Bezpartyjnego stała na wysokim poziomie. Zarówno praca posła Byrki, mającego już ustaloną sławę świetnego przewodniczącego komisji budżetowej, jak i praca generalnego referenta posła Miedzińskiego, oraz wszystkich innych posłów-referentów na czele z wiceprezidentem Polakiewiczem, kierującym tą sprawą, nosiła charakter poważny, co znalazło swój wyraz w rzeczowo i sumiennie opracowanych referatach.

Tam gdzie można było, poczyniono rzeczowe oszczędności.

— Jak zachowała się większość wobec ataków klubów opozycyjnych, które uważały budżet za tak dalece zły, że głosowały przeciwko niemu i to 3-m czytaniu?

— Z całym spokojem, gdyż nie ulega wątpliwości, że krytyka opozycji była nieracjonalna, dyktowana względami demagogicznymi. Trudno temu dziwić się. Jeśli cała opozycja, nie wyłączając Klubu Narodowego i Chadejczy, zdecydowała się na tak rewolucyjny z punktu widzenia dobrych obyczajów parlamentarnych krok jak głosowanie przeciwko budżetowi w całości, to siłą rzeczy musiała nie załować słów krytyki, aby usprawiedliwić to swoje niesłychane antypaństwowe stanowisko, jakim jest głosowanie przeciwko budżetowi. A że rzeczowych argumentów było brak, więc hulala demagogia, tem bardziej, że opozycja miała całkowitą swobodę wypowiedzania swych poglądów. Wszystkie ataki opozycji były odpierane przez mówców z Bloku Bezpartyjnego — których przemówienia stały na ogół na wysokim poziomie.

— Muszę jednak — mówi dalej p. prezes Hołowa — dać wyraz swemu uznaniu i wdzięczności członkom rządu. Mowy panów ministrów pozwoliły posłom naszego klubu bliżej poznać członków rządu i z tego bezpośredniego zetknięcia się uświadomić, jak dalece obecny rząd stoi na wysokości zadania, jak dalece ministrowie panują nad sprawami swego resortu, mając jednocześnie wyraźny program swego działania. Ale co do ważniejszych, że p. ministrowie mówili nie tylko o wielkiej znajomości swego resortu, ale jednocześnie i bardzo szerzej. Czuliśmy, że ministrowie mówią nam posłom, a jednocześnie i całemu społeczeństwu prawdę, nie ukrywając istotnego stanu rzeczy i trudności, ale jednocześnie są pełni wiary i chęci opanowania sytuacji i przewyższenia tych trudności, mających swe źródło w ogólnosiłowym kryzysie. I dlatego mowy pp. ministrów Matuszewskiego, gen. Składkowskiego, Kozłowskiego, Połczyńskiego, Prystora, Hubickiego i Czerwńskiego, właśnie przez tę szczerość, nieukrywanie trudności wzbudziły w Klubie Bloku Bezpartyjnego uczucie wielkiego zaufania — takim ministrom z całą ufnością i ze spokojem uchwaliliśmy budżet.

Specjalne słowa wdzięczności należą się min. Matuszowskiemu, który brał czynny udział w pracach komisji budżetowej, a następnie podczas debat na plenum, wielokrotnie dawał wyczerpujące odpowiedzi na wszystkie ataki i zarzuty opozycji. Słuchając tych ataków i odpowiedzi min. Matuszowskiego widzieliśmy dobrze, po czyjej stronie jest słuszność, rzetelnie i poważnie traktowanie sprawy. Dlatego głosowaliśmy za budżetem z największym zapoznaniem i z całą świadomością braliśmy na siebie odpowiedzialność.

Opozycja usunęła się od tej odpowiedzialności — ciągnie dalej p. prezes Hołowa. Bardzo dobrze. Minie rok i trzeba będzie nowy uchwałać budżet. A wtedy zobaczymy, czyżby życie pokazało, że rząd opanuje sytuację i wyjdzie zwycięsko z kryzysu — a

wtedy będziemy mieli świadomość, że w trudnej chwili dla państwa, opozycja tchórzliwie uchyla się od odpowiedzialności.

Damy sami radę z kryzysem gospodarczym, ale dobrze zapamiętamy stanowisko opozycji wobec państwa, która w takiej chwili uchyla się od wspólnej pracy ku dobru naszego państwa, bo na jego czele stoi nie myli jej rząd.

— Nie sądzi Pan Prezes, że partię sejmową wygryskają uchwały, upoważniając ministra skarbu do skreślenia 15 proc. dodatku do uposażeń urzędników?

— Naturalnie, że opozycja będzie starała się wyzyskać to dla celów demagogicznych. Ale właśnie w tem i leży zadanie Bloku Bezpartyjnego, aby mieć odwagę przeciwstawiać się demagogii i kierować się interesem państwa.

Trzeba pamiętać, że w komisji budżetowej wniosek o skreślenie o 15 procentów dodatku postawił klub posłów chłopskich. Uczynił to demagogicznie, aby móc nadal ludzi chłopskich przeciwko urzędnikom — jako tej „zgrai darmozjadów, która tuczy się z niedy chłopskiej” — mówiąc stylem demagoga ludowego.

My zaś uchwaliliśmy ten wniosek, aby utrudnić tej demagogii, a jednocześnie, zostawiając ministrowi skarbu prawo skorzystania lub nie z tego upoważnienia — daliśmy dowód, że ufamy ministrowi Matuszowskiemu, iż ucieknie się do tego upoważnienia, jeśli istotnie sytuacja będzie tak ciężka, że z tej ostateczności trzeba będzie skorzystać.

Min. Matuszowski wyraźnie powiedział, że wszystko czyni, aby do tej ostateczności nie dopuścić — i wierzy, że to się mu uda. Wierzymy i my, że tak będzie, ale sądzę, że inne jest samopoczucie ministra skarbu i całego społeczeństwa, któremu leży na sercu równowaga budżetu, jeśli jest wiadomym, że rząd każdej chwili ma prawo uczynić krok, który mu da oszczędzić do 200 milionów złotych. Sądze, że i zagraniczny kapitał inaczej ustosunkuje się do naszego budżetu, wiedząc o tem pełnomocnictwie, danym ministrowi skarbu.

Z drugiej strony my inaczej aniżeli Klub posłów chłopskich, traktujemy świat urzędniczy. Znamy dobrze, bo wielu z nas sami do niego należymy, jego ciężki stan materialny, ale znamy również jego patriotyzm i świadomość swej misji państwowej. Jak będzie potrzeba, nie poskapi on i tej ofiary państwu, widząc, że tego wymaga ostateczność, a nie lekkomyślność demagoga, jak to było w pierwotnym wniosku Klubu chłopskiego.

— A 10 proc. dodatku do podatku dochodowego?

— Nie warto o tem mówić — odpowiada p. prezes Hołowa bo trudno uwierzyć w to, że 35 groszy miesięcznie dla urzędnika XI kategorii to istotny nowy ciężar. A może ten mały ciężar, dający w sumie 9 milionów, pozwoli nie uciekać się do istotnych nowych ciężarów.

Wzwałammy pozatem rząd, aby poddał rewizji koszty administracji i wynagrodzenie członków rządu i dyrekcji przedsiębiorstw państwowych, bo tu należy szukać oszczędności, gdy często są przykłady, świadczące o anomaljach w tej dziedzinie.

Wreszcie na zakończenie jedna uwaga. Wówczas, gdy w stosunku do innych daliśmy rządowi tylko prawo poczynić redukcję pensji, to w stosunku do nas samych już definitywnie uchwaliliśmy od 1 kwietnia obniżenie o 15 proc.

Proszę mi wierzyć, że dla ogromnej większości członków Klubu Bezpartyjnego Bloku, należących do świata inteligencji pracującej, jest to dość duża ofiara, zwłaszcza w tych okresach, gdy muszą żyć na dwa domy.

Niech ten drobny fakt charakterystyczny tem, że to po raz pierwszy od chwili istnienia Sejmu, większość sejmowa sama nałożyła na siebie ograniczenia, a nie rozszerzyła swe przywileje jak to było dawniej, — będzie zwiastunem nowych lepszych czasów i obywatelom w polskim parlamencie — zakończył swe uwagi p. prezes Hołowa.

produkcji złota. W okresach szybkiego rozwoju produkcji złota mamy długie okresy pomyślnego rozwoju przemysłu i łatwe likwidacje przesilenia i odwrotnie.

Już przed wojną ekonomiści starali się wyjaśnić na czem polega istota przesilen. Stawiali teorię nadprodukcji ogólnej lub częściowej, braku kruszców, niedospożycia i t. d. Nikt nie potrafił wyjaśnić dlaczego kryzysy pojawiają się periodycznie. Podzielenie przesilenia na poszczególne fazy i określenie porządku poszczególnych faz i ich cech charakterystycznych było jedyną zdobyczą ekonomistów przedwojennych.

Znaczną była różnica zdań jak należy traktować rolnictwo, którego produkcja zależna jest nie tylko od warunków koniunkturalnych ale w dużej mierze od warunków przyrodnych. Przesilenie z roku 1870-go tak jak i obecne było przesileniem przemysłowym i rolniczym. Przed wojną nie zwracano dostatecznej uwagi na zmiany strukturalne, to jest zmiany w ustroju danego kraju, a jednak zmiany strukturalne zarówno jak i koniunkturalne przy badaniu przesilenia gospodarczego muszą być narówni brane pod uwagę.

Kryzys obecny najsilniej i najwcześniej zaznaczył się w rolnictwie, później dopiero w przemyśle. Cechą charakterystyczną obecnego kryzysu jest, że po nadprodukcji nastąpiło najpierw jej obniżenie a dopiero potem znaczny spadek cen. Drugą cechą charakterystyczną jest nadmierny odpływ kruszców z Europy, gdyż nie tylko ze względu na produkcję złota zmalała, potrzeby na usunięcie skutków wojny się zwiększyły, ale jeszcze na pokrycie wydatków i długów wojennych większość złota przesunęła się z Europy do Ameryki. Ceny są w pewnym stosunku do ilości złota w obiegu. Wysokie ceny produktów nie mogły się utrzymać. Przesilenie obecnie jest jedną z tych tak koniecznych aby się ceny dostosowały do ilości złota w obiegu w Europie.

Prof. Zawadzki widzi jako środek zaradczy na dzisiejsze przesilenie, przedwzrostkiem rozszerzenie rynku wewnętrznego. W wieku 19 otwierano nowe rynki zbytu pozaeuropejskie, dzisiaj jest to niemożliwe, to też należy podnieść wewnętrzną konsumpcję szerokich warstw przez fabrykowanie lepiej i taniej i powiększyć środki nabywcze. Oczywiście, że środki zaradcze może do pewnego stopnia stosować państwo ale nie możemy się od państwa spodziewać rzeczy niemożliwych, gdyż zarządzenia nie zlikwidują same kryzysu. Jest rzeczą względną czy zarządzenie o ustawowej stopie procentowej przyniesie realną korzyść. Nie wskazana byłaby emisja nowych banknotów przez Bank Polski, gdyż obniżyłoby to wartość pieniądza i mogło spowodować inflację. Ze wszystkimi skutkami, to jest ujemnym bilansem handlowym i t. d. Ściągnięcie wielkiej pożyczki zagranicznej, której prof. Zawadzki jest zwolennikiem, uważa on w obecnej chwili za przedwczesne gdyż jesteśmy w fazie silnej niżki cen, to jest, pieniądź jest drogi więc spłacanie długu byłoby dla nas wielkim ciężarem. Naraziłoby na dostawę produkcji i ceny do siły obiegowej, niżka cen nominalnych i niżka cen w naturze do „% wysiłku, obniżyła świadczenia społeczne, a wtedy dopiero moglibyśmy myśleć o wielkiej pożyczce zagranicznej. Obecna koniunktura polityczna w kraju pozwala nam mieć nadzieję na racjonalne uregulowanie stosunków gospodarczych.

W dyskusji zabierał głos p. Władysław Studnicki, prof. Krzyżanowski i prof. Witold Staniewicz. Dla braku miejsca nie mogę podać treści ich wywodów, nadmienię tylko, że prof. Staniewicz uważa za wskazane jako środek zaradczy na kryzys rolny skarmianie zboża przez inwentarz i wprowadzenie cel ochronnych na wywóz zboża z kraju i wózw tłuściozów z zagranicy, gdyż w ten sposób da się unormować stosunek cen za produkty rolne w zestawieniu z wyrobami przemysłu.

Zamykając zebranie p. pos. Kirtiklisowa zapowiedziała następne za dwa tygodnie.

Zokali.

Silne lotnictwo to potęgę Państwa!

Wojskowy budżet niemiecki.

PARYŻ 16.II. — „Le Matin” oświadcza, iż budżet Reichswyehry jest arcydziełem camouflage'u. Dziennik cytuje między innymi cyfrę 32 milionów franków, potrzebnych na dozwolone Niemcom traktament wersalskim uzbrojeniu w wysokości 84 tysięcy karabinów i 13 tysięcy karabinów oraz inne cyfry podobnie dysproporcjonalne z wydatkami, figurującymi w budżecie Reichswyehry.

POSZUKUJE POSADY RZĄDCY DOMU

w domach rządowych lub prywatnych. Posiadam dobre świadectwa. Easzkaw oferty proszę nadsyłać do Redakcji „Kurjera Wileńskiego” pod Nr. 87.871 dla W. S.

Z zawodów konnych w Zakopanem.

Puchar imienia Prezydenta Rzeczypospolitej zdobył pułk. Pragłowski.

Kryzys gabinetowy w Hiszpanji zaostrza się.

Warunki ks. Alby.

MADRYT 15.II. Pat. — Książę Alba, bawiący obecnie w Paryżu, zawiadomiał telefonicznie króla, iż udzieli poparcia gabinetowi, który byłby skłonny zwołać korcizy o charakterze konstytuancy. Sanchez Guerra i Melkades Alvarez są — zdaniem Alby — najbardziej odpowiednimi kandydatami na szefów rządu w którym ks. Alba mógłby także wziąć udział. Pod

koniec dnia wczorajszego wylonili się dwie koncepcje: 1) gabinetu szerokiej koncentracji, obejmującego przedstawicieli partii jak Maura, Romanonesa, Bugallala, Garcia, Prieta i Cambo, 2) gabinetu pod przewodnictwem Sanchez Guerru, obejmującego wszystkich, którzy walczyli o zwolnienie korcizy o charakterze konstytuancy.

Ks. Alba zrzekł się misji tworzenia gabinetu.

PARYŻ 16.II. Pat. — Książę Santiago Alba, wezwany telefonicznie przez króla Alfonsa do Madrytu, przesłał odpowiedź, w której stwierdza,

że w obecnym stanie kryzysu nie uważa, aby był konieczny przyjazd jego do Hiszpanji. Misji utworzenia gabinetu nie przyjął.

W polityce monarchji muszą być dokonane zasadnicze zmiany.

PARYŻ 16.II. — Książę Santiago Alba podczas wywiadu z przedstawicielem agencji Havasa oświadczył, że może jedynie potwierdzić treść swego oświadczenia, złożonego wobec przedstawicieli prasy. W szczególności książę Alba podkreślił palącą konieczność należytego poinformowania

króla Alfonsa, że nadeszła chwila, w której w tradycyjnej polityce monarchji hiszpańskiej muszą być dokonane zasadnicze zmiany. Wreszcie książę Alba podkreślił, że nie udaje się teraz do Hiszpanji i pozostaje nadal w Paryżu.

Manifestacje republikanów.

MADRYT 15. II. Pat. — Osoby niepełnomocne o zakazie odbywania zebrań politycznych, zgromadziły się dziś rano w teatrach, w których zebrania się miały odbyć, a wobec niedojścia zebrali do skutku, wyruszyli na ulice z okrzykami „niech żyje re-

publika”. Polcja zrobiła użytek z broni palnej i dokonała szeregu aresztowań. Zapowiedziane manifestacje przed tutejszym wiceprezsem nie doszły do skutku. Szereg osób z pódród gromadzących się przed wiceprezsem, aresztowano.

Dekret królewski.

MADRYT 15.II. Pat. — Kórl podkorteżów.

Przeprowadnie rychłego upadku monarchji.

PARYŻ 15.II. Pat. — Wypadki, które mają miejsce w Hiszpanji, znajdują duży odźwięk w prasie dzisiejszej. Dzienniki lewicowe przeprowadzają przedki upadek monarchji. Dzienniki „La Republique”, organ stronnictwa radykalno-socjalistycznego pisze m. in. co następuje: „Alfons XIII tak samo, jak niegdyś Ludwik XVI, nie może oprzeć się presji liberałów, usiłując ją wykorzystać. Nie zdaje on sobie sprawy z tego, że wywołując zbyt późno siły demokratyczne, przysparza sobie swój własny upadek. Alfons XIII ucieka się do ostatecznego manewru, polegającego na

nadaniu przez króla różnych swobód politycznych. Jest to próżny wysiłek, gdyż nawet monarchja hiszpańska zgodziła się odgrywać jedynie rolę symbolu, pozostałoby jeszcze zbyt dużo związanych z tym symbolami wspomnień, aby można zapewnić prawdziwe swobody. Kraj cały żąda swobód politycznych i wie, że otrzyma je dopiero po ustąpieniu króla”. Prasa prawicowa zaprziera na sytuację w Hiszpanji niemiernie pesymistycznie. Dziś w dalszym ciągu środowiska polityczne obiegają wiadomości o niebawem mającej nastąpić abdykacji króla.

Sanchez Guerra tworzy nowy rząd.

MADRYT 16.II. Pat. — Misja tworzenia nowego rządu powierzona została Sanchezowi Guerra. Wychodząc z pałacu królewskiego, Sanchez Guerra oświadczył, że król po dłuższej ro-

zmowie, w której mówił o ciężkich chwilach, jakie przeżywa obecnie Hiszpanja, powierzył mu w słowach pełnych przyjaźni misję tworzenia nowego gabinetu.

Przed wyborami prezydenta we Francji Briand ma najwięcej szans.

PARYŻ 16.II. Pat. — Cała prasa żywo interesuje się sprawą wyborów prezydenta republiki, co ma nastąpić za kilka miesięcy. Dzienniki bawia się w przeprowadzenie i domyśla co do osoby, która powołana będzie na to wysokie stanowisko po ustąpieniu prezydenta Doumergue'a.

Należy stwierdzić, że poza obecnym prezesem Senatu Doumerem naj-

więcej szans ma Briand, którego forytują zarówno koła klerykalne, jak i lewicowe. W dzienniku „L'Ordre” pisze Emil Bure: Powodzenie kandydata, popartego przez papieża i Leona Bluma jest zapewnione. Poza tymi dwoma kandydatami wchodzi w rachubę jeszcze minister sprawiedliwości Berard i senator Henryk de Jouve.

Spotkanie Ghandi'ego z wicekrólem Indji.

BOMBAY, 15. II. (Pat.) Ulegając namowom delegatów na konferencję okrągłego stołu oraz sfer handlowych, Ghandi czyni starania, na celu odbycia narady z wicekrólem, na której przedstawiliby on w należytem oświetleniu sprawę indyjską oraz zorientowałby się co do stanowiska Anglii. Pośrednikiem, mającym przygotować spotkanie z wicekrólem, wybrany został pewien muhamedanin, zwolennik polityki niewspółpracowania z Anglią. Ghandi wezwał ludność do przestrzegania w dniu dzisiejszym postów dla uczczenia pamięci Motilal Nehru.

Ugrupowania handlowe zalecają Ghandiemu przeciwstawienie się żądaniom sfer handlowych brytyjskich i domaganie się równych praw dla Indji w dziedzinie handlowej. Grupy handlowe indyjskie uważają, że młody

przemysł indyjski może zostać zniszczony przez silne zagraniczne organizacje gospodarcze z powodu braku ochronnej taryfy celnej.

NOWE DELHI, 16.II. Pat. — Jak się dowiaduje agencja Reutersa, lord Irvin odpowiedział na pismo Ghandiego przychylnie, naznaczając mu żądane spotkanie. Jak wiadomo, w liście swym Ghandi domagał się spotkania z wicekrólem, nie ograniczonego żadnymi zastrzeżeniami, w celu odbycia z nim szczerzej rozmowy, w której mógłby przedstawić sytuację. Trzej przywódcy indyjscy Sapru, Sattri i Yayaka mają odbyć dłuższą konferencję z wicekrólem.

ALLAHABAD 16.II. Pat. — W odpowiedzi na zaproszenie wicekróla Ghandi wyjechał wczoraj wieczorem do Delhi.

Zaniepokojenie w Sowietach akcją przeciwdumpingową państw zachodnich.

MOSKWA 16.II. Pat. — W kołach sowieckich widać duże zaniepokojenie z powodu rozwijającej się w państwach zachodnich akcji przeciwdumpingowej sowieckiemu. Akcji tej prasa poświęca obszernie artykuły, tłumaczące, że w Sowietach niema zastosowania praca przymusowa i ek-

sport sowiecki odbywa się na zasadach normalnych. Wg przypuszczeń kół sowieckich, akcją tą która kierują wpływowe czynniki, zagranica przez ekonomiczne rozbrojenie Związku sowieckiego chce rzekomo ułatwić sobie zbrojną interwencję.

Ograniczenie ruchu towarowego na kolejach w dniu świątecznym.

Celem zmniejszenia wydatków eksploatacyjnych w okresie zmniejszonego ruchu towarowego na kolejach p. minister komunikacji inż. A. Kühn, polecił tytułem próby ograniczyć ruch towarowy w niedziele i dni świąteczne do niezbędnych ilości pociągów.

Zarządzenie powyższe wchodzi w życie od dnia 15 b. m. i obowiązywać będzie aż do odwołania. Ograniczenie ruchu towarowego obejmować będzie zawsze okres od godziny 6 rano w dni świąteczne do 6 rano dnia następnego. W wypadku gdyby uzupełniało kilka dni świątecznych po sobie, przerwa w ruchu trwać będzie od 6 rano pierwsze go dnia świątecznego do 6 rano dnia powstającego po ostatnim święcie.

W dniach świątecznych uruchomienie będą tylko pociągi towarowe, pospieszne dla przewozu przesyłek pospiesznych, artykułów żywnościowych, ulegających przedkmiu zepsuciu, żywego inwentarza, przesyłek wartościowych, pilnych przesyłek wojskowych, i t. d. W razie braku dostatecznych ilości ładunku do całkowitego obciążenia pociągu w dniu świątecznym, ładunek będzie uzupełniony innymi przesykami. W razie koniecznej potrzeby — przewiduje powyższe rozporządzenie — mogą być uruchomione w dniu świątecznym pociągi towarowe tylko na specjalne zarządzenie dyrekcji.

Po upływie miesiąca od daty wprowadzenia w życie powyższego rozporządzenia dyrekcje kolejowe mają przedłożyć ministrowi sprawozdanie o celowości i korzyściach ograniczenia ruchu towarowego i ewentualnie zaproponować zmiany umotywowane doświadczeniem.

Kurs metodyczny języka polskiego.

W serji kursów metodycznych dla nauczycieli szkół średnich, które organizuje Kuratorium Okręgu Szkolnego Wileńskiego, rozpoczął się 12 b. m. 8-dniowy kurs dla nauczycieli języka polskiego. Program kursu cechuje przewaga prelekcji nad lekcyjami próbami, których odbędzie się 8.

Jako prelegenci występują pierwszorzędni specjaliści w dziedzinie metodyki języka polskiego i dydaktyki. Tematy wykładów następujące:

Główne fazy rozwoju psychicznego młodzieży (Doc. dr. T. Klimowicz), Dawne i nowe metody nauczania (Nacz. dr. J. Balicki), Lektura czytanek w gimnazjum niższym (dr. J. Gołabek), Nauka literatury w gimnazjum wyższym (dr. W. Szykowski), Nauka o języku w gimnazjum niższym i wyższym (dr. Z. Klemensiewicz), Wybrane zagadnienia z metodyki opracowań pisemnych i pokaz pomocy szkolnych (dr. W. Szykowski).

Programowe znaczenie posiada prelekcja d-ra Juliana Balickiego, znanego autora czytanek dla klas I-IV gimnazjum, które należą do najwybitniejszych w literaturze pedagogicznej. W czterogodzinnym wykładzie omówi zasady szkoły tradycyjnej i szkoły nowoczesnej oraz kryteria pracy szkolnej w okresie przejściowym, trwającym jeszcze w chwili obecnej, którego przyczyną leżą nie w programie naukowym i w metodach nauczania lecz w bezplanowym i chaotycznym ich stosowaniu.

Oparłszy się na rozległej literaturze przedmiotu i szerokiej teoretycznej podstawie, oświetlił dr. Balicki praktyczne zagadnienia nauczania, oświadcza, że stanowczo za metodami postępowymi, które umieszczają punkt ciężkości w aktywności wychowanka, jego samodzielności i żywej wiedzy. Cele te wymagają stosowania rozległej skali środków ze strony nauczyciela, którego praca jest w dzisiejszej szkole nierównie cięższa aniżeli w szkołach dawnego typu.

Dalsze wykłady są w toku. W kursie uczestniczy kilkadziesiąt osób, nauczycieli i nauczycielki z Okręgu Wileńskiego. Obecną są również wizytatorowie oraz naczelnik wydziału szkolnictwa średniego p. J. Bobka, który otworzył kurs.

Dr. A. H.

WŚRÓD PISM

Niezmiernie interesujący cykl artykułów odciska popularny miesięcznik „Muzyka”, wychodzący obecnie, pod redakcją założyciela pisma, Matusza Cieskiego, w ósmym roku istnienia. W numerze grudniowym ukazał się artykuł prof. F. Starcewskiego, poświęcony polskiej muzyce i pieśni w dobie powstania listopadowego; w numerze ostatnim dr. Alicja Simon zamieszcza interesujące studium, w którym analizuje twórczość muzyki narodowej obcych, poświęcone powstaniu listopadowemu. Dowiadujemy się z tego studium p. Simon, że powstanie obudziło mocne echa muzyczne zagranicą, zarówno we Francji, jak w Niemczech, Anglii, Szwecji, a nawet w Ameryce.

Obok studium p. Simonówny znajdujemy w odcieję i urozmaiconą treść numeru interesujące wyznaczenia Karola Szymanowskiego o istocie sztuki paradygmatu ujęty artykuł sławnego pianisty Giesekinga p. t. „Co to jest nowa rzeczywistość”, artykuł E. Waltera („W setną rocznicę urodzin A. Mincheviera”), F. Szopskiego („Henryk Opieński”), O. Nedbala („Złota legenda Rubikina”) oraz odcy artykuł poświęcony znanemu muzykologowi, prof. dr. Zdzisławowi Jachimowskiemu. W „Impresjach Muzycznych” znajdujemy aktualne uwagi red. M. Glinkiewicza o przesileniu w naszym bieżącym życiu muzycznym.

Treść uzupełnia interesujący wywiad z dyr. Grzegorzem Fitelbergiem o muzyce polskiej na terenie międzynarodowym.

Czarna kawa Klubu Społecznego.

Referat prof. Władysława Zawadzkiego

Pomimo ostatniej niedzieli karnawałowej żywności i aktualny temat referatu traktujący o obecnym kryzysie gospodarczym i środkach zaradczych, ściągają na ostatnią Czarną Kawę Klubu Społecznego sporo osób.

Zebrań zagościła przeskaka posłanka Janina Kirtiklisowa zapowiadając referat znanego ekonomisty prof. Zawadzkiego i prosząc o przewodniczenie p. profesora Witolda Staniewicza.

„Kryzys gospodarczy obecnej doby jest tematem niebezpiecznym dla teoretyka — mówił prof. Zawadzki — gdyż należy go traktować nie teoretycznie, ale szukać dróg zaradczych. Rynek w okresie wczesnego kapitalizmu był bardzo mało elastyczny i kształtował się inaczej jak w okresie rozwoju kapitalizmu. Z powodu ma-

„Kryzys Gospodarczy obecnej doby”

łej ilości kruszców obiegowego, szerokie warstwy same zaspakały swoje potrzeby. W wiekach 15, 16 i 17, ilość kruszców obiegowego znacznie się zwiększyła, co przyczyniło się do rozwoju przemysłu i rozszerzenia rynku wewnętrznego. Zbyt wielka produkcja w stosunku do pojemności rynku spowodowała trudność sprzedaży, co powoduje obniżenie cen i upadek produkcji i to stanowi istotę kryzysu, po przewyższeniu którego znów produkcja wzrasta. Zarówno w dawniejszych wiekach jak szczególnie w wieku 19-ym kryzysy gospodarcze były dość częstym zjawiskiem, nie wystąpiły one były jednakowo silne i likwidacja ich bywała krótka lub długa. Kryzysy gospodarcze szły równolegle z przyspieszeniem lub zwolnieniem

WIEŚCI I OBRAZKI z KRAJU

Prezydent Rzeczypospolitej ojcem chrzestnym syna wileśianina z pow. wilejskiego.

Kancelaria Cywilna Pana Prezydenta Rzeczypospolitej powiadomiła Wileński Urząd Wojewódzki, że Pan Prezydent Rzeczypospolitej wyraził zgodę na wpisanie do ksiąg metrykalnych swego nazwiska, jako ojca chrzestnego Jana Rybczaka, który jest dzielątem z rządu synem Józefa Rybczaka, wileśianina z folw. Nowosiółki, pow. wilejskiego. Rybczak ów ma 12 dzieci: 9 synów i 3 córki.

Wiele przedwyborczy Związku Właścicieli drobnych nieruchomości w Nowej Wilejce.

W niedzielę dnia 15 b. m. w Nowej Wilejce w sali Możera odbył się wielki przedwyborczy, zorganizowany przez Związek Właścicieli Drobnych Nieruchomości.

W wiecu wzięło udział około 500 osób.

Zebrań zagał prezes Związku p. Gulbiński, powołując na przewodniczącego p. Kwaśniaka. Przemawiali pp.: ks. kapelan Nowak, poseł dr. Brokowski i K. Wójcicki oraz dotychczasowy burmistrz Oldakowski.

Krwawy finał uczt weselnej.

Zamordowanie wójta gminy komajskiej.

W wieśniach Komaj, w mieszkaniu wójta Bojwidy Zygrydy odbywało się buźne wesele, które wójt wyprawił swojej córce.

Podczas biesiady weselnej jeden z gości mianowicie niejaki Subocz Franciszek, pospierał się z wójtem. Podczas sprzeczki, która wówczas przerodziła się w gwałtowną kłótnię, Subocz wydobł nagle rewolwer i zmierzyszy w wójta wypalił. Kula przebiła wójtowi serce, powodując natychmiastową śmierć.

Zawieje śnieżne na kolei.

Na terenie poszczególnych odcinków Wileńskiej Dyrekcji Kolejowej panują w dalszym ciągu zawieje śnieżne tłumające normalny ruch kolejowy. Dzięki jednak energicznym akcjom, wstrzymanym ruch kolejowy na linii wawsko-torowej Orawczyce-Prusany został po jedynokierunkowej przerwie wczoraj ponownie uruchomiony.

Straszny wypadek w więzieniu mińskim. Oszałały dozorca morduje więźniów.

Z pogranicza donoszą o strasznym wypadku jaki miał miejsce kilka dni temu w murach więziennych w Mińsku. Mianowicie podczas ranej przechadzki więźniów politycznych jeden z dozorców więziennych dostał ataku szału i począł strzelać do spacerujących.

Od odcinków strzalił jeden z więźniów pod tropem dwaj inni zostali ciężko ranni. Pozostali więźniowie widząc, iż oszałały dozorca w dalszym ciągu kieruje broń w ich stronę rzucili się do ucieczki.

Spółeczeństwo miejscowe w gminach p. wileńsko-trockiego o zwalczaniu jaglicy.

W związku z prowadzeniem akcji zwalczania jaglicy na terenie pow. wileńsko-trockiego przez Wydział Zdrowia Urzędu Wojewódzkiego w Wilnie w grudniu r. b. odbyły się w Olkienikach, Wornianach, Szumsku i Targielach zebrań dyskusyjnych przy udziale lekarzy, duchowieństwa, przedstawicieli gminy, nauczycielstwa oraz licznie zebranych innych obywateli z posród miejscowej inteligencji dla omówienia spraw walki z jaglicą w tych gminach.

Zebrań te po wysłuchaniu wyjaśnień lekarzy co do istoty jaglicy i znaczenia tej choroby dla całego społeczeństwa jako kłeski społecznej powzięły jednogłośnie uchwały, w których uznając celowość akcji zwalczania jaglicy prowadzonej przez Wydział Zdrowia Urzędu Wojewódzkiego w Wilnie, oraz nieodzowną konieczność prowadzenia tej akcji na terenie gmin, postanawiają gorąco popierać poczynania władz w tej sprawie szczególnie przez oddziaływanie na ludność i uświadamianie jej 1° co do konieczności leczenia się chorych, pomimo, że to leczenie jest długotrwałe i uciążliwe, 2° że w interesie zdrowych jest również by chorzy nie leczyli, gdyż inaczej chorzy zarażają zdrowych, 3° że szczególnie ważnym jest otaczanie opieką i leczeniem dzieci chorych na jaglicę, gdyż choroba ta u nich jest w stanie początkowym i tem samem stosunkowo łatwym do wyleczenia.

Racjonalne i dokładne przeprowadzone zwalczanie jaglicy u dzieci umożliwi dorastające nowe pokolenie od tej kłeski społecznej.

Wobec ogromnego rozpowszechnienia jaglicy u nas na Wileńszczyźnie byłoby ze wszelkich miar pożądane, by za przykładem społeczeństwa gmin pow. wileńsko-trockiego poszły i gminy innych powiatów województwa, które takich postanowień dotychczas nie powzięły.

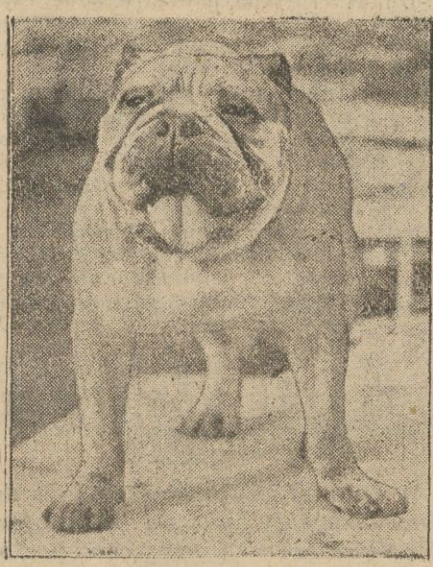
TWERECZ (p. święciańskiego)

— Edo karnawału. W dniu 7 lutego r. b. odbyła się w Twerczu zabawa taneczna, urządzona staraniem miejscowej policji na czele z komendantem posterunku p. Lutkiewiczem.

Dwie sale, przeznaczone do tańców, były napełnione po brzegi. Towarzystwo, składające się z nauczycielstwa gmin, twerczeckiej, miejscowej policji i wielu zaproszonych gości z dalszych okolic oraz miejscowej ludności, bawiło się świetnie do samego rana.

Zabawa przeszła w miłym nastroju bez żadnych dysonansów, co należy zawdzięczać umiejętnemu prowadzeniu porządku przez organizatorów.

Zdobywca psich nagród,

potworny mops, który zdobył ostatnio 41-g nagrodę zholci. Brał on udział w różnych psich konkursach i zawsze zwyciężał.

Szopka Akademicka.

Bardzo ją biedaczkę znasakrował w „Słowie” surowy krytyk, ale tylko częściowo słusznie. Bowiem jest dowcipna, dekoracje, zwłaszcza Targów, bardzo ładne, lalki niektóre wyborne, śpiewki wcale udatne.

Nie było racji przynosić miły, studentki bałagan do „Lutni”, na to zgoda, bo ani głosy nie wyrobione i duża część tekstu ginieła nawet w pierwszych rzędkach, ani sama „Szopka”, jako konstrukcja, na tem nie zyskała, bo stała tak jak na pustyni na dużej scenie. Przytem zrobić ze znanego kościółka ((Bernardynów), podstawę niejako do planów i koncepcji szopkowych, wydaje się mi niemiłym konceptem.

Duże zastrzeżenie musi również wzbudzić pierwszą część, gdyż jest tak uboga w tekst, że ani Raj z Adamem i Ewą, ani Noe, nie są wyszukani jako dowcip, bowiem mówią po kilka słów zaledwie. Dekoracje natomiast są dobrze zastosowane i odpowiednio do treści. Tradycyjna część „Pokłon przy złobku”, wypadła dobrze, ale koled mniej niż dawniej i ta przemila o paskach gdzieś się zapodziała.

Zabawną nowacją było upostaciowanie jednych osób jako wycinanki, innych jako kukły, Dyr. Lorentz, mieszczelny, ale śpiewka dowcipna, p. Szramowski też, o kilimach. Gen. Żeligowski jak katorżnik wygląda, a senator Abramowicz w białej bluzie i czerwonych spodniach, obaj niezbyt udatni. Zato profesor-senator doskonały i jako karykatura, ruchy, śpiewka, również dobre to, co śpiewa wojewoda-marszałek „Jak wspominała moja postać...”, tylko nie schwycony charakter twarzy, za duża głowa. Na nutę „W maleńkiej cichej tej kawiarce”, trio malarzy świetne, najlepsza kuka Hoppen. Ze Smorskiej zro biono śliczną lalkę a Engiel dowcipnie ujęty, również Halaburda, dyr. Białas bezbarwny, ale Kurator, acz lalka niezbyt podobna, śpiewa swoje treny „Do Brześcia, do Brześcia i za cóż do Brześcia, co pocnie Nagurski bez teścia” dosadnie, a ze świetną kukłą w. ministra, toczy zajmującą rozmowę... Grupa Literatów dobra, jubilate się dostało, ale można wytrzymać, zachęca Józefowiczka wybiera się też doczekać „jubilei”. Ta sympatyczna osoba „Po za czasem stojąca” jak objaśniał program, za mało występowała tego roku ku ogólnemu żalowi.

Doskonale uchwycono charakter wiotkiej postaci pięknej naszej polanki i jej znany lokalizm, również kukły prof. Morelowskiego i Jachimowicza były świetne. Zupelna nowością była Sora Kłok, osobiście wileńska, która jeszcze nie była weszła do regionalnej literatury, a należało się jej to z wieku i urzędu.

Wreszcie na zakończenie nadzwyczajne pierwsze ordzie nowonarodzonej Rady Miejskiej.

Całość mimo duże braki, w dykcji zwłaszcza, pozostała wesoła, nie krzywdząca satyrą na nasze śmieszności i ułomności, kilkakrotnie powtórzenie sprawy większą swobodę w używaniu głosu na dużej przestrzeni i pewnie tekst lepiej będzie słyhać. Najdotkliwszym mankamentem było to, że wla ściwie tylko pośrodku sali siedząc widzieliśmy scenę szopki, a także z lampkami był nieporządek, bo boczne świeciły w oczy. To są różne rzeczy, które można przy pewnym staraniu doprowadzić do ładu. Ceny miejsc były dość wysokie, żeby obowiązywały to trochę większe staranności! O tem powinni PP Szopkarze pamiętać. Publiczność było niezbyt dużo.

Hro. P. S. Należy wiedzieć, że Sora Kłok na wiadomość o umieszczeniu siebie w Szopce zawołała ze zwykłym temperamentem: Uj, uj, niech oni zdrowo żyją Nie mają co z czasem robić...

„Biblioteka Nowości”

Plac Orzeszkowej 3.

Kompletna beletrytyka do ostatnich nowości w języku polskim oraz w obcych. — Lek-tura szkolna. — Dział naukowy. — Każdy abonent otrzyma premjum.

Czynna od godz. 11-iej do 18-iej.

Kaucja 5 zł. — Abonament 2 zł

Likwidowanie P.P.S.-lewicy i K.P.Z.B. trwa w dalszym ciągu.

Dalsze rewizje i aresztowania. Zamknięcie związków P.P.S.-lewicy. Osadzenie 44 aresztowanych w więzieniu na Łukiszczach.

W numerze niedzielnym „Kurjera Wileńskiego” donosiliśmy o licznych rewizjach i aresztowaniach dokonanych przez policję w nocy z piątku na sobotę w związku z zarządzeniem władz o uznaniu za nielegalną PPS-lewicy. Dokonano wówczas przeszło 110 rewizji i zatrzymano 64 osoby.

Jak się obecnie dowiadujemy, na skutek dalszego zarządzania prkuratora S. O. w niedzielę i poniedziałek znowu dokonano szeregu rewizji, przyczem i tym razem zatrzymano kilkanaście osób Wszystkich zatrzymanych osadzono narazie w centralnym areszcie przy ul. Św. Ignacego.

Po przeprowadzeniu wstępnego do chodzenia, wielu z zatrzymanych zwolniono, zaś 44 wczoraj przewiezio

Likwidacja pożyczki angielskiej.

Wczoraj powrócił z Warszawy prezydent miasta p. mec. Folejewski, który, jak już podawaliśmy, bawił w stolicy w związku z projektem likwidacji angielskiej pożyczki przedwojennej.

P. prez. Folejewski podczas swojej bytności w Warszawie odbył kilka konferencji z przedstawicielami Ministerstwa Skarbu, podczas których zostało dokładnie sprecyzowane stanowisko czynników rządowych w sprawie likwidacji tej pożyczki. Koncepcja

13-ta rocznica niepodległości Litwy.

Wczoraj miejscowa kolonja litewska obchodziła 13-tą rocznicę niepodległości Litwy. W związku z tem wczoraj w obu litewskich szkołach pow-

Uroczyste wręczenie dyplomu

doktora honoris causa U. S. B. dr. Luborowi Niderle.

PRAGA. 14.II. Pat. — W dniu 14 b. m. odbyło się w gmachu poselstwa polskiego w Pradze uroczyste wręczenie profesorowi uniwersytetu Karola w Pradze dr. Luborowi Niderle dyplomu doktora honoris causa uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie.

Uroczystości zagał przemówieniem poseł polski dr. Grzybowski, który wskazał, iż w obecnym ciężkim i doniosłym okresie historycznym pierwszym sposobem zwalczania trudności jest współpraca międzynarodowa, a najwyższą jej formą jest współpraca na polu twórczości. Wyrazem tej współpracy jest uroczystość dzisiejsza udzielenia przez uczonych polskich uczonemu czechosłowackiemu najwyszego odznaczenia naukowego. Naste-

no samochodem do więzienia na Łukiszczach.

Wczoraj dokonano również rewizji w księgarni białoruskiej „Ruń”, mieszczącej się przy ul. Ostrobramskiej. Wyniki rewizji narazie nie są znane.

W związku z likwidowaniem organizacji PPS-lewicy z rozporządzenia władz policyjnych opieczętowano lokale związków pracowników chemicznych, metalowców, robotników budowlanych i piekarzy.

Dalsze dochodzenia trwają pod nadzorem vice-prokuratorów S. O. pp. Jacuńskiego i Zdanowicza.

Jak się w ostatniej chwili dowiadujemy, wczoraj wieczorem zwolniono również zatrzymanych z piątku na sobotę współpracowników redakcji „Tog” Drejera i Kacewa. (c)

W związku z likwidacją bardzo znacznie odbiega od projektu Magistratu m. Wilna, który stoi na stanowisku, że suma przypadająca do uregulowania wierzycielom zagranicznym musi być blisko czterokrotnie mniejsza. Tymczasem rząd uważa, iż pożyczka musi być spłacona prawie w pełnych 100 procentach.

Niezwłocznie po powrocie do Wilna prezydent Folejewski udał się do p. wojewody Kirtiklisa, z którym odbył w tej sprawie dłuższą konferencję.

szecznych i gimnazjum lekecy nie było zaś wieczorem w sali „Apollo” przy ul. Dąbrowskiego odbyła się uroczysta akademja.

Uroczyste wręczenie dyplomu

doktora honoris causa U. S. B. dr. Luborowi Niderle.

PRAGA. 14.II. Pat. — W dniu 14 b. m. odbyło się w gmachu poselstwa polskiego w Pradze uroczyste wręczenie profesorowi uniwersytetu Karola w Pradze dr. Luborowi Niderle dyplomu doktora honoris causa uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie.

Uroczystości zagał przemówieniem poseł polski dr. Grzybowski, który wskazał, iż w obecnym ciężkim i doniosłym okresie historycznym pierwszym sposobem zwalczania trudności jest współpraca międzynarodowa, a najwyższą jej formą jest współpraca na polu twórczości. Wyrazem tej współpracy jest uroczystość dzisiejsza udzielenia przez uczonych polskich uczonemu czechosłowackiemu najwyszego odznaczenia naukowego. Naste-

pnie zabrał głos profesor dr. Szykowski, upoważniony przez uniwersytet Wileński do dokonania aktu promocji. W przemówieniu prof. Szykowski skreślił historję uniwersytetu Wileńskiego i jego stosunku z uczonymi czechosłowackimi, poczem podniósł zasługi naukowe prof. Niderle na polu slawistyki i wręczył mu dyplom.

Z kolei przemówił prof. Niderle, prosząc o wyrażenie jego podziękowania uniwersytetowi Wileńskiemu i podkreślił, że wysoce ceni sobie zaszczyt, jaki spotkał go ze strony tak starej, słowiańskiej i zasłużonej uczelni. W uroczystości wzięł również udział czechosłowacki minister oświaty dr. Derer.

KRONIKA

Dziś: Aleksego w Falk.
Jutro: Symeona b. i m.
Wschód słońca — g. 6 m. 48.
Zachód — g. 16 m. 51

Spostrzeżenia Zakładu Meteorologii U. S. B.

W Wilnie z dnia 16 II—1931 roku.

Ciśnienie średnie w milimetrach: 751

Temperatura średnia — 2° C

„najwyższa: — 0° C

„najniższa: — 7° C

Opad w milimetrach: 2,7

Wiatr przeważający: połudn.-wsch.

Tendencja barom.: spadek.

Uwagi: pochmurno, śnieg.

SPRAWY SZKOLNE.

Konferencje rejonowe nauczycieli szkół powszechnych.

Dzisiaj odbędą się w Wilnie rejonowe konferencje pedagogiczne nauczycieli szkół powszechnych. Nauczyciele biorący udział w tych konferencjach, mających na celu podniesienie poziomu zawodowego przygotowania i zapoznanie się z najnowszymi prądami w dziedzinie nauczania i wychowania są podzieleni na 9 sekcji: katechetyczną, humanistyczną, matematyczną, przyrodniczo-geograficzną, nauczycieli oddziałów młodszych, nauczycieli robót ręcznych i rysunków, śpiewu, wychowania i szkół specjalnych. Do każdej sekcji należy od 30 do 50 nauczycieli.

Program każdej konferencji obejmuje jedną lekcję praktyczną, dyskusję nad zagadnieniami, jakie się wysuwają podczas lekcji, referat wiążący się z treścią lekcji oraz dyskusję nad referatem i sprawozdania z czasopism pedagogicznych.

Rejonowych konferencji pedagogicznych odbywa się w roku szkolnym 7, obecna jest czwarta z kolei.

— Rozwój szkolnictwa dokształcącego dla dorosłych. W Wilnie istnieją obecnie 3 szkoły dokształcące dla dorosłych. Jedną z nich prowadzi Związek Nauczycieli, uczęszczają do niej dwie grupy: pierwsza wojskowa (podoficerowie) druga — cywilna. Drugą szkołę prowadzi Stowarzyszenie Nauczycieli, trzecią — Macierz Szkolna. Do wszystkich uczęszcza około 400 osób. Program szkoły obejmuje przerabianie materiału normalnej 7-klasowej szkoły powszechnej.

Ostatnio ludność na peryferiach zaczęła się domagać od władz szkolnych urządzenia dla niej popularnych dokształcających kursów i odczytów. W związku z tem narazie zostały zorganizowane kursy dla dorosłych w Kuprjaniszczach i Jerolimce, przyszło to jednak z trudem z powodu braku funduszy.

Ostatnio inspektor szkolny m. Wilna p. Starosiński odbył z instruktorem oświaty poszaskolnej na pow. wileńsko-trocki p. Aluchną konferencję, w wyniku której p. Aluchna zgodził się przyjąć dozwór i opiekę nad oświatą dla dorosłych w Wilnie.

Też koleją na Magistrat, który daje odpowiednio lokale i łożąc pewne sumy na książki i pisma, mogłyby wydatnie pomóc garnąć się do oświaty ludności.

Z POCZTY.

— Nowa agencja. Z dniem 25 lutego r. b. zostanie uruchomiona agencja pocztowa Jeremima N. Niemnem w pow. stołpeckim wojew. nowogródzkiego.

Z KOLEI.

— Możliwość ograniczenia pociągów na terenie Wł. Dyrekcji Kolejowej. Wileńska Dyrekcja Kolejowa otrzymała z Ministerstwa Komunikacji okólnik polecający rozważyć możliwość częściowego ograniczenia pociągów pasażerskich słabo załadunych, oczywiście o ile nie odbije się to ujemnie na warunkach komunikacji i interesach gospodarczych całej polaci naszego kraju.

Zarządzenie to ma na celu osiągnięcie bez szkód dla komunikacji możliwie jak największą oszczędność eksploatacyjnych.

ZE ZWIĄZKÓW I STOWARZYSZ.

— Ze Stowarzyszenia Lekarzy Połaków w Wilnie. Władze Stowarzyszenia na rok 1931 ukonstytuowały się w następujący sposób: Zarząd — dr. Kłott Leon — Prezes, Dr. Łuczyński Romuald — Sekretarz, Członkowie: Dr. Dobaczewski Eugeniusz — vice-prezes, Dr. Badyński Wacław — „Skarbnik”, Dr. Giedgowd Walery — gospodarz i Dr. Klemczyński Eugeniusz — II-gi Sekretarz. Zastępcy Dr. dr. Lohza, Trzeciaki i Wysocki. Rada: członkowie Dr. Dr. J. Bohusiewicz, S. Garniewicz, K. Kisiel, prof. K. Opoczyński (Kurator Kasy Zapomogowej) i A. Safarewicz. Zastępcy: Dr. Dr. J. Kucharski, S. Mahrburg, K. Pawłowski i M. Swida. Delegaci do poszczególnych Komisji Izby Lekarskiej: Dr. Dr. W. Badyński, E. Klemczyński, F. Kaperowicz, A. Narkiewicz, A. Religioni i W. Szalewicz. Zastępcy: Dr. Dr. W. Giedgowd, Z. Marynowski, M. Swida, F. Wasilewski i H. Wrześniowski.

ZEBRANIA I ODCZTY.

— Z Towarzystwa Eugenijnego (Walki ze zwyrodnieniem rasy). 19 lutego w lokalu Poradni Eugenicznej (ul. Żeligowskiego 4) Dr. W. Morawski wygłosił odczyt na temat „Eugenika a polityka ludnościowa: przebudowanie, bezrobocie, emigracja”.

Początek o godz. 5.30. Wstęp wolny.

Z Wileńskiego Towarzystwa Lekarskiego. VI Posiedzenie naukowe odbędzie się we środę dnia 18 lutego 1931 roku o godz. 20 w sali Towarzystwa przy ul. Zamkowej Nr. 24. Porządek dzienny: 1) Odczytanie protokołu z ostatniego posiedzenia. 2) Dr. H. Rudziński: W sprawie roli lekarza w akcji społeczno-sanitarnej. 3) Dr. C. Szabad: Przyczynki do zagadnienia umieralności na raka i gruźlicę.

ROZNE.

— Kontrola zapalniczek. Władze skarbowe zarządziły podjęcie kontroli zapasów zapalniczek, znajdujących się u sprzedawców, które w myśl nowego rozporządzenia podlegają dodatkowemu opodatkowaniu.

Na zapalniczkach wybity zostanie specjalny znak podatkowy.

— Uwagę inwalidów wojennych. Starostwo Grodzkie Wileński podaje do wiadomości, że z dniem 1 września 1931 r. rozpocznie się w Niepolomicach roczny kurs strażyleśny i polowej dla inwalidów wojennych. Inwalidzi, wykazujący się świadectwem kursu, mają pierwszeństwo do objęcia posady gajowych na nadleśnictwach państwowych.

Warunki przyjęcia są następujące: 1) zaświadczenie oświadczenia referatu inwalidzkiego, że kandydat jest inwalidą wojennym z podaniem powodu inwalidztwa oraz procentów niezdolności zarobkowej, 2) zaświadczenie lekarskie, że podlega pracy w lesie i na roli (w zasadzie zdrowe ręce, nogi, płuca i serce), 3) zaświadczenie szkolne co do ogólnego wykształcenia (ukończenia 4-ro klasowa szkoła ludowa), 4) nienaganne zachowanie się kandydata pod względem moralnym i politycznym (świadectwo moralności), 5) zobowiązanie się przy przyjęciu do zakładu do ścisłego przestrzegania regulaminu zakładowego, 6) zaświadczenie, że dołąd ze skolenia się na koszt Skarbu Państwa nie korzystał. Wszystkie załączniki winny być dołączone do podania.

Kandydaci pragnący być przyjęci na kurs winni wnieść drogą służbową przez przynależny referat inwalidzki podania najpóźniej do końca maja 1931 roku do Krakowskiego Urzędu Wojewódzkiego. O przewiozowaniu przyjęciu interesowani będą powiadomieni najpóźniej do końca czerwca 1931 roku. O ostatecznym przyjęciu na kurs rozstrzyga komisja porady zawodowej po przybyciu kandydata na miejsce w Niepolomicach w dniu 1 września 1931 roku. Kandydaci zgłaszający się na kurs winni przynieść z sobą do Niepolomic obowiązkowe ubranie robocze do pracy w polu i w lesie. Wychowankowie kursu otrzymają bezpłatnie utrzymanie, opiekę lekarską, ubranie i jedną parę butów, z prawem naprawy na koszt Skarbu Państwa.

ZABAWY.

— Ostatnia zabawa karnawałowa. Komitet Demu Św. Antoniego ogłasza wczoraj uroczyste, tradycyjne zabawy w ostatni wtorek karnawału w sali hotelu Georges'a. Początek punktualnie o godz. 8. Tańce o pół nocy przerwą dźwięki gona i ogromny śledź popielcowy. Bilety do nabycia u pań gospodyń.

TEATR I MUZYKA

Teatr Miejski na Pohulanie. Dzisiejsza premiera.

Dzisiaj o godzinie 8 wiecz. ukaże się oczekiwana z wielkim zainteresowaniem, premiera dwóch jednoaktowych komedii Molnara p. t. „Bankiet” i „Raz, dwa, trzy”. Obie te nowości, które cieszyły się wielkim powodzeniem na wszystkich scenach zagranicznych, reżyseruje dyr. Zelwerowicz, który jednocześnie odtworza w „Raz, dwa, trzy” kapitalną postać dyrektora banku Norrisona. Błyskotliwy humor oraz temperament, stanowczy podkład tej roli daje dyr. Zelwerowiczowi pole do świetnego popisu.

Teatry Miejskie w Warszawie w spektaklach z nim w sprawie występów w Teatrach słonecznych w roli Norrisona. Prawie cały zespół zajęty jest w obu komedjach, odzwierciedlając galerię niezrównanych w komizmie postaci.

Nowe oryginalne dekoracje zaprojektował J. Hawrykiewicz.

— Teatr Miejski w „Lutni”. Jarosy w Wilnie. Dziś o godz. 8.30 wiecz. odbędzie się w Teatrze „Lutnia” pierwszy występ znakomitego artysty i konferansjera teatru „Qui pro quo” w Warszawie — Fryderyka Jarosy'ego. Świetny artysta wystąpi w bogatym programie, na który złoży się piosenki w wykonaniu Haliny Rapackiej, oryginalne rewersy w wykonaniu trio Rapackich oraz efektowne tańce czterech Watra Sisters, oryginalnych tancerzek współczesnych.

Zainteresowanie tą ciekawą imprezą wielkie.

— Czwartkowa premiera w „Lutni”. We czwartek dnia 19-go o godz. 8 wiecz. odbędzie się w Teatrze „Lutnia” premiera najnowszej komedji Krzywoszewskiego p. t. „Noc Sylwestrowa”. Reżyserja dyr. Zelwerowicza.

— Audycja Polskiego Towarzystwa Muzyki Współczesnej. W najbliższy czwartek, 19 lutego r. b. odbędzie się w siedzibie Związku Literatów (Ostrobramska 9) audycja Wileńskiego oddziału Tow. Muzyki Współczesnej przy współudziale prof. Świeckiej (śpiew), Hleb-Koszańskie (fortepian) i prof. Kontorowicza (skrzypce). W programie nieznane utwory Szymanowskiego, Poulenc'a, Fauręgo, Rietiego i innych. Na audycję ta, która się rozpocznie o godz. 8 wiecz., Towarzystwo zaprasza wszystkich miłośników muzyki.

RADJO

WTOREK, dnia 17 lutego 1931 roku.

11.58: Głos. 12.05: Muzyka taneczna (płyty) 13.30: Komunikat meteorologiczny. 15.30: „Marynarka wojenna morskacka i polska” — odczyt. 16.25: Program dzienny. 16.30: Muzyka lekka (płyty). 17.00: Wywiad p. Melby z dyr. teatru „Alenium” Stefanem Jaraczem.

17.15: „Zadanie chemika w muzeum sztuki” — odczyt. 17.45: Koncert symfoniczny. 18.45: Kom. Akad. Aeroklubu. 19.00: Program na

Środki rozrywki. 19.10: Kom. rolniczy. 19.23: "Tygodnik artystyczny". 19.40: Pras. dzien. 19.55: "Ze świata radiowego". 20.00: Kadr. literacki. 21.15: Muzyka taneczna. 22.45: Komunikaty. 23.00: Audycja wesola.

ŚRODA, dnia 18 lutego 1931 r.

11.58: Czas. 12.05: Koncert religijny (płyty). 13.10: Kom. meteor. 15.50: Radjokronika. 16.10: Program dzienny. 16.15: Audycja dla dzieci. 16.45: Koncert dla młodzieży (płyty). 17.15: "Pieśń życia owadów" — odczyt. 17.45: Koncert. 18.45: Chwilka strzelecka. 19.00: Progr. na czwartek i piątek. 19.10: Kom. roln. 19.25: Kwadrans akadem. 19.40: Pras. dzien. 19.55: "Chopin i Moniuszko" — odczyt. 20.30: Koncert wieczorny. 22.00: "W pociągu" — felj. 22.15: Płyty gramofonowe. 22.50: Kom.

Popierajcie Lige Morską

Kino Miejskie

WILNA MIEJSKA
18-20-22-24-26-28-30-32-34-36-38-40-42-44-46-48-50-52-54-56-58-60-62-64-66-68-70-72-74-76-78-80-82-84-86-88-90-92-94-96-98-100-102-104-106-108-110-112-114-116-118-120-122-124-126-128-130-132-134-136-138-140-142-144-146-148-150-152-154-156-158-160-162-164-166-168-170-172-174-176-178-180-182-184-186-188-190-192-194-196-198-200-202-204-206-208-210-212-214-216-218-220-222-224-226-228-230-232-234-236-238-240-242-244-246-248-250-252-254-256-258-260-262-264-266-268-270-272-274-276-278-280-282-284-286-288-290-292-294-296-298-300-302-304-306-308-310-312-314-316-318-320-322-324-326-328-330-332-334-336-338-340-342-344-346-348-350-352-354-356-358-360-362-364-366-368-370-372-374-376-378-380-382-384-386-388-390-392-394-396-398-400-402-404-406-408-410-412-414-416-418-420-422-424-426-428-430-432-434-436-438-440-442-444-446-448-450-452-454-456-458-460-462-464-466-468-470-472-474-476-478-480-482-484-486-488-490-492-494-496-498-500-502-504-506-508-510-512-514-516-518-520-522-524-526-528-530-532-534-536-538-540-542-544-546-548-550-552-554-556-558-560-562-564-566-568-570-572-574-576-578-580-582-584-586-588-590-592-594-596-598-600-602-604-606-608-610-612-614-616-618-620-622-624-626-628-630-632-634-636-638-640-642-644-646-648-650-652-654-656-658-660-662-664-666-668-670-672-674-676-678-680-682-684-686-688-690-692-694-696-698-700-702-704-706-708-710-712-714-716-718-720-722-724-726-728-730-732-734-736-738-740-742-744-746-748-750-752-754-756-758-760-762-764-766-768-770-772-774-776-778-780-782-784-786-788-790-792-794-796-798-800-802-804-806-808-810-812-814-816-818-820-822-824-826-828-830-832-834-836-838-840-842-844-846-848-850-852-854-856-858-860-862-864-866-868-870-872-874-876-878-880-882-884-886-888-890-892-894-896-898-900-902-904-906-908-910-912-914-916-918-920-922-924-926-928-930-932-934-936-938-940-942-944-946-948-950-952-954-956-958-960-962-964-966-968-970-972-974-976-978-980-982-984-986-988-990-992-994-996-998-1000-1002-1004-1006-1008-1010-1012-1014-1016-1018-1020-1022-1024-1026-1028-1030-1032-1034-1036-1038-1040-1042-1044-1046-1048-1050-1052-1054-1056-1058-1060-1062-1064-1066-1068-1070-1072-1074-1076-1078-1080-1082-1084-1086-1088-1090-1092-1094-1096-1098-1100-1102-1104-1106-1108-1110-1112-1114-1116-1118-1120-1122-1124-1126-1128-1130-1132-1134-1136-1138-1140-1142-1144-1146-1148-1150-1152-1154-1156-1158-1160-1162-1164-1166-1168-1170-1172-1174-1176-1178-1180-1182-1184-1186-1188-1190-1192-1194-1196-1198-1200-1202-1204-1206-1208-1210-1212-1214-1216-1218-1220-1222-1224-1226-1228-1230-1232-1234-1236-1238-1240-1242-1244-1246-1248-1250-1252-1254-1256-1258-1260-1262-1264-1266-1268-1270-1272-1274-1276-1278-1280-1282-1284-1286-1288-1290-1292-1294-1296-1298-1300-1302-1304-1306-1308-1310-1312-1314-1316-1318-1320-1322-1324-1326-1328-1330-1332-1334-1336-1338-1340-1342-1344-1346-1348-1350-1352-1354-1356-1358-1360-1362-1364-1366-1368-1370-1372-1374-1376-1378-1380-1382-1384-1386-1388-1390-1392-1394-1396-1398-1400-1402-1404-1406-1408-1410-1412-1414-1416-1418-1420-1422-1424-1426-1428-1430-1432-1434-1436-1438-1440-1442-1444-1446-1448-1450-1452-1454-1456-1458-1460-1462-1464-1466-1468-1470-1472-1474-1476-1478-1480-1482-1484-1486-1488-1490-1492-1494-1496-1498-1500-1502-1504-1506-1508-1510-1512-1514-1516-1518-1520-1522-1524-1526-1528-1530-1532-1534-1536-1538-1540-1542-1544-1546-1548-1550-1552-1554-1556-1558-1560-1562-1564-1566-1568-1570-1572-1574-1576-1578-1580-1582-1584-1586-1588-1590-1592-1594-1596-1598-1600-1602-1604-1606-1608-1610-1612-1614-1616-1618-1620-1622-1624-1626-1628-1630-1632-1634-1636-1638-1640-1642-1644-1646-1648-1650-1652-1654-1656-1658-1660-1662-1664-1666-1668-1670-1672-1674-1676-1678-1680-1682-1684-1686-1688-1690-1692-1694-1696-1698-1700-1702-1704-1706-1708-1710-1712-1714-1716-1718-1720-1722-1724-1726-1728-1730-1732-1734-1736-1738-1740-1742-1744-1746-1748-1750-1752-1754-1756-1758-1760-1762-1764-1766-1768-1770-1772-1774-1776-1778-1780-1782-1784-1786-1788-1790-1792-1794-1796-1798-1800-1802-1804-1806-1808-1810-1812-1814-1816-1818-1820-1822-1824-1826-1828-1830-1832-1834-1836-1838-1840-1842-1844-1846-1848-1850-1852-1854-1856-1858-1860-1862-1864-1866-1868-1870-1872-1874-1876-1878-1880-1882-1884-1886-1888-1890-1892-1894-1896-1898-1900-1902-1904-1906-1908-1910-1912-1914-1916-1918-1920-1922-1924-1926-1928-1930-1932-1934-1936-1938-1940-1942-1944-1946-1948-1950-1952-1954-1956-1958-1960-1962-1964-1966-1968-1970-1972-1974-1976-1978-1980-1982-1984-1986-1988-1990-1992-1994-1996-1998-2000-2002-2004-2006-2008-2010-2012-2014-2016-2018-2020-2022-2024-2026-2028-2030-2032-2034-2036-2038-2040-2042-2044-2046-2048-2050-2052-2054-2056-2058-2060-2062-2064-2066-2068-2070-2072-2074-2076-2078-2080-2082-2084-2086-2088-2090-2092-2094-2096-2098-2100-2102-2104-2106-2108-2110-2112-2114-2116-2118-2120-2122-2124-2126-2128-2130-2132-2134-2136-2138-2140-2142-2144-2146-2148-2150-2152-2154-2156-2158-2160-2162-2164-2166-2168-2170-2172-2174-2176-2178-2180-2182-2184-2186-2188-2190-2192-2194-2196-2198-2200-2202-2204-2206-2208-2210-2212-2214-2216-2218-2220-2222-2224-2226-2228-2230-2232-2234-2236-2238-2240-2242-2244-2246-2248-2250-2252-2254-2256-2258-2260-2262-2264-2266-2268-2270-2272-2274-2276-2278-2280-2282-2284-2286-2288-2290-2292-2294-2296-2298-2300-2302-2304-2306-2308-2310-2312-2314-2316-2318-2320-2322-2324-2326-2328-2330-2332-2334-2336-2338-2340-2342-2344-2346-2348-2350-2352-2354-2356-2358-2360-2362-2364-2366-2368-2370-2372-2374-2376-2378-2380-2382-2384-2386-2388-2390-2392-2394-2396-2398-2400-2402-2404-2406-2408-2410-2412-2414-2416-2418-2420-2422-2424-2426-2428-2430-2432-2434-2436-2438-2440-2442-2444-2446-2448-2450-2452-2454-2456-2458-2460-2462-2464-2466-2468-2470-2472-2474-2476-2478-2480-2482-2484-2486-2488-2490-2492-2494-2496-2498-2500-2502-2504-2506-2508-2510-2512-2514-2516-2518-2520-2522-2524-2526-2528-2530-2532-2534-2536-2538-2540-2542-2544-2546-2548-2550-2552-2554-2556-2558-2560-2562-2564-2566-2568-2570-2572-2574-2576-2578-2580-2582-2584-2586-2588-2590-2592-2594-2596-2598-2600-2602-2604-2606-2608-2610-2612-2614-2616-2618-2620-2622-2624-2626-2628-2630-2632-2634-2636-2638-2640-2642-2644-2646-2648-2650-2652-2654-2656-2658-2660-2662-2664-2666-2668-2670-2672-2674-2676-2678-2680-2682-2684-2686-2688-2690-2692-2694-2696-2698-2700-2702-2704-2706-2708-2710-2712-2714-2716-2718-2720-2722-2724-2726-2728-2730-2732-2734-2736-2738-2740-2742-2744-2746-2748-2750-2752-2754-2756-2758-2760-2762-2764-2766-2768-2770-2772-2774-2776-2778-2780-2782-2784-2786-2788-2790-2792-2794-2796-2798-2800-2802-2804-2806-2808-2810-2812-2814-2816-2818-2820-2822-2824-2826-2828-2830-2832-2834-2836-2838-2840-2842-2844-2846-2848-2850-2852-2854-2856-2858-2860-2862-2864-2866-2868-2870-2872-2874-2876-2878-2880-2882-2884-2886-2888-2890-2892-2894-2896-2898-2900-2902-2904-2906-2908-2910-2912-2914-2916-2918-2920-2922-2924-2926-2928-2930-2932-2934-2936-2938-2940-2942-2944-2946-2948-2950-2952-2954-2956-2958-2960-2962-2964-2966-2968-2970-2972-2974-2976-2978-2980-2982-2984-2986-2988-2990-2992-2994-2996-2998-3000-3002-3004-3006-3008-3010-3012-3014-3016-3018-3020-3022-3024-3026-3028-3030-3032-3034-3036-3038-3040-3042-3044-3046-3048-3050-3052-3054-3056-3058-3060-3062-3064-3066-3068-3070-3072-3074-3076-3078-3080-3082-3084-3086-3088-3090-3092-3094-3096-3098-3100-3102-3104-3106-3108-3110-3112-3114-3116-3118-3120-3122-3124-3126-3128-3130-3132-3134-3136-3138-3140-3142-3144-3146-3148-3150-3152-3154-3156-3158-3160-3162-3164-3166-3168-3170-3172-3174-3176-3178-3180-3182-3184-3186-3188-3190-3192-3194-3196-3198-3200-3202-3204-3206-3208-3210-3212-3214-3216-3218-3220-3222-3224-3226-3228-3230-3232-3234-3236-3238-3240-3242-3244-3246-3248-3250-3252-3254-3256-3258-3260-3262-3264-3266-3268-3270-3272-3274-3276-3278-3280-3282-3284-3286-3288-3290-3292-3294-3296-3298-3300-3302-3304-3306-3308-3310-3312-3314-3316-3318-3320-3322-3324-3326-3328-3330-3332-3334-3336-3338-3340-3342-3344-3346-3348-3350-3352-3354-3356-3358-3360-3362-3364-3366-3368-3370-3372-3374-3376-3378-3380-3382-3384-3386-3388-3390-3392-3394-3396-3398-3400-3402-3404-3406-3408-3410-3412-3414-3416-3418-3420-3422-3424-3426-3428-3430-3432-3434-3436-3438-3440-3442-3444-3446-3448-3450-3452-3454-3456-3458-3460-3462-3464-3466-3468-3470-3472-3474-3476-3478-3480-3482-3484-3486-3488-3490-3492-3494-3496-3498-3500-3502-3504-3506-3508-3510-3512-3514-3516-3518-3520-3522-3524-3526-3528-3530-3532-3534-3536-3538-3540-3542-3544-3546-3548-3550-3552-3554-3556-3558-3560-3562-3564-3566-3568-3570-3572-3574-3576-3578-3580-3582-3584-3586-3588-3590-3592-3594-3596-3598-3600-3602-3604-3606-3608-3610-3612-3614-3616-3618-3620-3622-3624-3626-3628-3630-3632-3634-3636-3638-3640-3642-3644-3646-3648-3650-3652-3654-3656-3658-3660-3662-3664-3666-3668-3670-3672-3674-3676-3678-3680-3682-3684-3686-3688-3690-3692-3694-3696-3698-3700-3702-3704-3706-3708-3710-3712-3714-3716-3718-3720-3722-3724-3726-3728-3730-3732-3734-3736-3738-3740-3742-3744-3746-3748-3750-3752-3754-3756-3758-3760-3762-3764-3766-3768-3770-3772-3774-3776-3778-3780-3782-3784-3786-3788-3790-3792-3794-3796-3798-3800-3802-3804-3806-3808-3810-3812-3814-3816-3818-3820-3822-3824-3826-3828-3830-3832-3834-3836-3838-3840-3842-3844-3846-3848-3850-3852-3854-3856-3858-3860-3862-3864-3866-3868-3870-3872-3874-3876-3878-3880-3882-3884-3886-3888-3890-3892-3894-3896-3898-3900-3902-3904-3906-3908-3910-3912-3914-3916-3918-3920-3922-3924-3926-3928-3930-3932-3934-3936-3938-3940-3942-3944-3946-3948-3950-3952-3954-3956-3958-3960-3962-3964-3966-3968-3970-3972-3974-3976-3978-3980-3982-3984-3986-3988-3990-3992-3994-3996-3998-4000-4002-4004-4006-4008-4010-4012-4014-4016-4018-4020-4022-4024-4026-4028-4030-4032-4034-4036-4038-4040-4042-4044-4046-4048-4050-4052-4054-4056-4058-4060-4062-4064-4066-4068-4070-4072-4074-4076-4078-4080-4082-4084-4086-4088-4090-4092-4094-4096-4098-4100-4102-4104-4106-4108-4110-4112-4114-4116-4118-4120-4122-4124-4126-4128-4130-4132-4134-4136-4138-4140-4142-4144-4146-4148-4150-4152-4154-4156-4158-4160-4162-4164-4166-4168-4170-4172-4174-4176-4178-4180-4182-4184-4186-4188-4190-4192-4194-4196-4198-4200-4202-4204-4206-4208-4210-4212-4214-4216-4218-4220-4222-4224-4226-4228-4230-4232-4234-4236-4238-4240-4242-4244-4246-4248-4250-4252-4254-4256-4258-4260-4262-4264-4266-4268-4270-4272-4274-4276-4278-4280-4282-4284-4286-4288-4290-4292-4294-4296-4298-4300-4302-4304-4306-4308-4310-4312-4314-4316-4318-4320-4322-4324-4326-4328-4330-4332-4334-4336-4338-4340-4342-4344-4346-4348-4350-4352-4354-4356-4358-4360-4362-4364-4366-4368-4370-4372-4374-4376-4378-4380-4382-4384-4386-4388-4390-4392-4394-4396-4398-4400-4402-4404-4406-4408-4410-4412-4414-4416-4418-4420-4422-4424-4426-4428-4430-4432-4434-4436-4438-4440-4442-4444-4446-4448-4450-4452-4454-4456-4458-4460-4462-4464-4466-4468-4470-4472-4474-4476-4478-4480-4482-4484-4486-4488-4490-4492-4494-4496-4498-4500-4502-4504-4506-4508-4510-4512-4514-4516-4518-4520-4522-4524-4526-4528-4530-4532-4534-4536-4538-4540-4542-4544-4546-4548-4550-4552-4554-4556-4558-4560-4562-4564-4566-4568-4570-4572-4574-4576-4578-4580-4582-4584-4586-4588-4590-4592-4594-4596-4598-4600-4602-4604-4606-4608-4610-4612-4614-4616-4618-4620-4622-4624-4626-4628-4630-4632-4634-4636-4638-4640-4642-4644-4646-4648-4650-4652-4654-4656-4658-4660-4662-4664-4666-4668-4670-4672-4674-4676-4678-4680-4682-4684-4686-4688-4690-4692-4694-4696-4698-4700-4702-4704-4706-4708-4710-4712-4714-4716-4718-4720-4722-4724-4726-4728-4730-4732-4734-4736-4738-4740-4742-4744-4746-4748-4750-4752-4754-4756-4758-4760-4762-4764-4766-4768-4770-4772-4774-4776-4778-4780-4782-4784-4786-4788-4790-4792-4794-4796-4798-4800-4802-4804-4806-4808-4810-4812-4814-4816-4818-4820-4822-4824-4826-4828-4830-4832-4834-4836-4838-4840-4842-4844-4846-4848-4850-4852-4854-4856-4858-4860-4862-4864-4866-4868-4870-4872-4874-4876-4878-4880-4882-4884-4886-4888-4890-4892-4894-4896-4898-4900-4902-